

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre ————— 6 korona — fillér.
 Félévre ————— 3 " —
 Negyedévre ————— 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRÉ.

A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyilttór sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szordán.

Leszavaztak.

Az autonomia sorsa el van döntve. Tizenhárom szótöbbséggel győzött a kormánypárt. Szerencsétlen szám. Épen ilyen autonómiát szánt a magyar kormány nekünk. Vessünk magunkra. Mi választottuk a kongresszus tagjait. A kipróbált férfiakat küldöttük oda. 69 bevált a kormány szája ize szerint. Csak 54 maradt, aki még tud lelkesedni a katolikus ügyért. Ezek nem akartak többet, csak annyit, hogy a katolikusok se legyenek szolgálásra kárhóztatva, mikor a többi vallásfelekezeti szabadságot élvez. Csak annyit, hogy kezeljék alapjait, nevelhessék gyermekeiket. De a kormány szemében bűn katolikusnak lenni, nincs neki szüksége erős nemzedékre, mely meggyőződésből él. Neki hajlítható, átgyurható elem kell, melyet parancsszóval ma ide, holnap oda küldhet. Mely nem meri a jogtalansággal szemben felvetni fejét, hanem úgy terelhető a vízre mint egy birkanyáj. Aztán azok az alapok, no azok meg igen nagy sumrát tesznek ki, épen olyan hatalom buknék ki velök együtt a kormány kezéből. De meg a máséban gazdálkodni nagyon könnyű dolog, ha elég tág hozzá a lelkiismeret. Pedig magok a legtelivérebb liberálisok

is nyíltan kimondták, hogy nem úgy megy ott, ahogy dukál menni.

De nekünk nem kell szabadság, mi magunk jelentettük ki, miért adna a kormány többet, ha lemondunk róla. Koldusok, nyomorékok vagyunk, akik nem tudunk a magunk lábán járni. Kis-koruk vagyunk, ügyefogyottak, bambák, gyámság alá valók. Mit is beszélünk, mikor ezt a tisztet olyan szererettel, olyan készségesen vállalja magára atyai kormányunk. Majd megreped örömeiben szíve, hogy melengetheti drága gyermekeit megmérhetlen jóindulattól duzzadó kebelén.

De ennek az elfogadott javaslatnak a sorsa ezzel a szavazással még ninesen eldöntve. Beláthatatlan következményeiben ez a megkezdett, de vezetésében elfucesolt akció. Lehet, hogy megbukik a részletes tárgyalás során, mert talán a közt a 69 magyar közt is akad egy pár, aki ennek a javaslatnak aligha fogja aláírni minden szavát. A püspöki kar erős akcióra készül, hogy az alapok és a középiskolák tekintetében a kisebbség álláspontja érvényesüljön.

De felteszszük a legroszabbat. Felteszszük, hogy amint kontemplálva van, keresztül fog menni. Szóval megkapjuk azt a csonka autonómiát, melyet nekünk szánt a

kormány, Kérdjük, hivatva lesz e ez a kath. elemeket egymáshoz közelebb vonni? . . Hivatva lesz e elérni azt az egyik főczélt, hogy a kath. világiakba lelkesedést öntsön az egyház ügyei iránt? . . Mi azt hisszük, hogy egy mágnás sem fog beszegődni még az Apponyi kedvéért sem harangozónak. Sőt ő is hüsölni fog jobb éghajlat alatt, mikor huzni kéne. Nem az egyetértés, az életkedv fokozására, hanem ellankasztására jó ez az idegeknek. Akik eddig éreztek is szívökben egy kis lelkesedést, alábbhagynak ők is. Akkor aztán vége, de vége mindennek, Hála neked jogfentartó nyilatkozat örök időkre.

Remek politikusnak bizonyult a magyar kormány, mikor ilyen pompásul kieszelte, hogy a fejünkre mérje ezt a csapást. Horogra került a czápa, kemény kopoltyuja át van likasztva, csak egy szelid nyilatkozat kandikál ki belőle, mely halálra sebzé. A magyar nyelv szótárában sok találó és drasztikus közmondás van erre, melyet azonban nem akarunk beadni a kongresszus tisztelt tagjainak.

Örömmel konstatáljuk, hogy szatmári küldötteink a kath. álláspontra helyezkedtek. Bárá Vécsey József és Hehelein Károly prépost-kanonok nemmel szavazott.

Várjuk a fejleményeket. Még

TÁRCZA.

Rómáig és vissza.

Utí naplómból.*

Irta: Bodnár Gáspár.

Bármennyire szeretjük is azt a kis kört, melyet édes otthonunknak nevezünk, mégis olykor-olykor szüknek találjuk. Kivánczunk a nagy világba, a messze-messze földre s irigykedve nézzük a költöző madarakat, mikor azok a mérhetlen tengeren tulra röpködnek.

Különösen a mai világban az utazás — úgy látszik — nemesak divat, de valódi életszükség. Hiszen jól mondják, hogy az utazás a legjobb iskola, melyben az ember legtöbbet tanulhat. Azért az angol, mint a

*) Egy külön füzetben dhajtottam utazásomat leírni. Körülményeim nem juttattak erre nekem időt. Azért most már csak egyes lapokat közlök naplómból.

legpraktikusabb nép, többet ül a vonaton, mint otthon.

Egy angol nagykereskedőről írják, hogy mikor fia önállóvá lett s apjától kérdezé, hol lesz az ő lakása? — atyja igazi angol vérrrel azt felelé:

A vasuti kocsiában!

Engem nem az üzérkedés szenvedélye indított utra. A gondolat: Rómát látni, Rómát, azt a nagyemlékü világvárost, melynek minden talpalatnyi helyére évszázadok, sőt ezredek nyomták emléküket, édes vágyódással töltötték el lelkemet s eszményi világba emelték egész valómat.

Ily hangulatban kocsiztam a budai déli vaspálya induló-házához, hol már 250 főből álló zárandokcsapat várta a perczet, mely közelebb hoz ezélünkhoz . . . részt venni Rómában a pápa nagy ünnepeiben.

Érdekes, tarka csoport volt ez a zárandok-csapat. Papok világiak, nők, egyszerű földművesek, iparosok, mindnyájan lelkesedéssel s aggódo félelemmel készültek a nagy és fárasztó utra.

A hullámzó Balaton mellett vagyunk. A vonat Siófoktól mindenütt a szép Balaton partján halad. A kik nem látták még, azok meglepetve ugrálnak a kupék ablakaihoz, hogy láthassák a magyar tengert, az Andriának itt maradt szép könyveseppejét, mely most haragos hullámaival köszönti a távozókat, mintha csak azt mormolta volna:

— Hiába mentek, ha majd visszatértek hazátokba, belátjátok, hogy Magyarországon kívül ninesen élet!

S valóban, mikor a határhoz értünk s elhagytuk hazánk földjét, oly megmagyarázhatlan hangulat borult kedélyünkre, minőt csak akkor érezhet az ember, ha honától — bár rövid időre is — bucsuznia kell. Perczekig szótlanus állottunk a kupében s ajkaink önkénytelenül dalra fakadtak. Arra a dalra, mely olyan fájoan és érthetően szól a magyar szívéhez:

A nagy világon e kívül
 Ninesen számodra hely,
 Áldjon vagy verjen sors keze.
 Itt élöd, halnod kell.

Tényleg csak

INGLIK JÓZSEF szabó-üzletében szerezhetjük be hazai gyártmányu gyapju-szövetből csinosan kiállított, legjobb szabásu tavaszi felöltőinket és öltönyeinket, hol papi öltönyök és reverendák a legszebb kivitelben készülnek. — Készít sikkes szabásu mindennemű egyenruhákat, raktáron tart mindennemű egyenruházati czikkeket. Szatmár, Deákter, Városház épület.

van egy kis reményünk, hogy talán a részletes tárgyalás során sokan magokhoz térnek azok közül, kik most kockára tették a kath. ügyet.

▲ szavazás eredménye következő:

Igennel szavaztak:

Schlauch Lőrincz bíboros, Samassa József, Császka György érsek, Bende Imre, Bubits Zsigmond, Hornig Károly b., Szmracsányi Pál, Ivánkócs János, Csáky Károly gr., dr. István Vilmos püspökök, Fehér Ipoly főpát, Szmracsányi Lajos, dr. Bita Rezső, dr. Csák Alajos, dr. Kuncz Adolf, Magyar Gábor, Vajda Ödön, Chován József, dr. Kiss János, dr. Kun László, dr. Párny Sándor, Péter Pál egyházi képviselők, Pálffy Miklós hg., Esterházy Miklós hg. patronátusi képviselők, Andreánszky Gábor b., Apponyi Albert gr., Apponyi Géza gr., Asbóth János, Bujanovics Sándor, Csekolics Endre gr., Cziráky Antal gr., Demkó Kálmán, Dessewffy Emil gr., Esterházy M. Mór gr., Frey Ferencz, dr. Günther Antal, Horánszky N. dr. Hoványi Gyula, Jakabffy Imre, Jósika Sámuel b., Kende Péter, Kiss Bálint, Nemeskürty Kiss Pál, dr. Lázár György, Mailáth József gr., Máriássy János b., Márkus József, Melezer Gyula, Szinnyei Merse József, Pallavicini Ede örg., dr. Pásztély Jenő, dr. Rabár Endre, Rainprecht Antal, dr. Reitter János, Révay Gyula b., Rónay Jenő, Ruffy Pál, Samassa János, dr. Semsey László gr., Serényi János, Szabó Jenő, Szmoligovics Szilárd, dr. Timon Ákos, Viczmány Ödön, Wenckheim Ferencz gr., Zichy Ágost gr., Zichy Jenő gr., Zselenszky Róbert gr., dr. Ziskay Antal.

Nemmel szavaztak:

Dr. Rajner Lajos, Bakács Imre, dr. Csernoch János, dr. Dudek János, Fábian Sándor, Giesswein Sándor, Hehelein Károly, Kovács Nándor, Krentz Ignác, Molnár János, Pletényi Endre, Pozsgay József, dr. Prohászka Ottokár, Stegmüller Károly, dr. Steecz György, Valihora Ágoston, Wetzler István, Vajdovics János, egyházi képviselők, Wenckheim Frigyes gr., patronátusi képviselő. Bathány Iván gr., Chotek Rudolf, Chvalibogovszky Sándor, Eredits Ferencz, Erreth János, Fernbach József, Gerliczy Fe-

rencz b., dr. Hortoványi József, Hunyady Imre gróf, Kegli György, dr. Kubina József, Lakner László, Latinovics Géza, Lippay Géza, Mailáth Géza gr., Mailáth György gr., dr. Major Ferencz, Meszlényi Benedek, Micsura György, Mladoniczky Nándor, Molnár Lajos, Nagy István, Petrováczy József, Rakovszky István, dr. Sággy Gyula, Schwertner Gyula, dr. Simonyi Semadam Sándor, Szegedi Béla, Szegedi György, Szemecz Emil, Ugron Gábor, Vécsey József b., Wenckheim Géza gr., Zichy Aladár, Zichy János gr., Zichy Nándor gr., Zichy Wladimir gróf.

Távol voltak:

Vaszary Kolos Ferencz bíboros, Mihályi Viktor érsek metropolitia, Pável Mihály, Szabó János, Vályi János, Meszlényi Gyula, Rimély Károly, Radu Demeter, Mailáth Gusztáv, Heteyi Sámuel, dr. Várossy Gyula, Széchenyi Miklós gr., püspökök, Radnai Farkas, Kaminszky Viktor, Kars Lollion, Kovaliczky Kornél, dr. Mikita Sándor, Poda Endre, Rózsahegy Gyula egyh. képv., Almásy Imre gr., dr. Bakonyi Elek, Bittó István, dr. Bukovszky Endre, Cziráky Béla gr., dr. Demjanovics Emil, Dessewffy Aurél gr., Esterházy Ferencz gr., Festetics Imre gr., Gedeon Aladár, Györfly Gyula, Hodinka Mihály, Kanócz István, Károlyi László gr., Károlyi Sándor gr., Korniss Viktor gr., Lippay Frigyes b., Ocskay Rezső, dr. Otocska Károly, Pálffy István gr., Paal József, dr. Szemayer Károly, Szabó István, Szapáry István gr., Tompa Antal, Wittman János, Zmeskal Zoltán, Zamoyszky Jenő gr., Zselenszky Róbert gr.

Elnök nem szavazott.

Felhívás Magyarország Katholikusaihoz!

Az 1901. évben tartott Második Országos Katholikus Nagygyűléssel egyidejűleg alakult meg a „Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége”, hogy egyesítse kebelében hazánk összes katolikus egyesületeit, hogy irányítója, vezetője legyen azok működésének. De megalakult különösen azért, hogy vezetője legyen a katolikus társadalmi munkának Magyarországon, ennek a nagyfontosságú tevékenységnek minden

ágazatában tanácsos, utmutatással, közbenjárással, ha kell támogatással is mozdítsa elő mindazok működését, munkáját, kik a katolikus társadalmi akció terén fáradozni akarnak.

Örvendező szívvel jelentjük be tehát a magyar katolikus közönségnek a „Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének megalakulását”, hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a katolikus társadalmi tevékenység mind szélesebb körű felkarolása, intézményeinek meghonosítása, a szociális és kharitatív tevékenység intenzív megindítása mily nagy érdeket rejt magában, mily szoros összeköttetésben van a magyar katholicizmus jövőjével, jövő felvirágzásával. Valamint éreztük mindnyájan azt is, hogy ez a kath. társadalmi akció nem lehet mindaddig egyetemes, az egész országra kiterjedő, minden szükségletet felölölő, míg annak vezetését egy Országos Központ magára nem vállalja, míg annak segítése, előmozdítása, irányítása céljából egy Országos Központ fel nem állítatik.

A Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége s annak immár működésben lévő irodája (Budapest, IV. ker., Molnár-utca 11., Katholikus Kör) egy ilyen Központja kíván lenni a katolikus társadalmi tevékenységnek, s éppen ezért bizalommal kérjük a magyar katolikus közönséget, hogy a katolikus társadalmi tevékenységre vonatkozó ügyekben tanácsért, utmutatásért az Országos Szövetség irodájához fordulni, működésünket igénybe venni sziveskedjenek.

Midőn azonban az Országos Szövetség a maga munkáját, közbenjárását, támogatását a magyar kath. közönségnek felajánlja, viszont, hogy céljának, feladatainak megfelelni képes legyen, a magyar katolikus közönség anyagi pártfogását kéri.

A Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének céljai elérésére, messze kiható feladatainak elérésére, a központi iroda fenntartására anyagi eszközökre van szüksége. Egy anyagilag erős és hatalmas központ, melynek elegendő eszközei vannak országos akciók kezdeményezésére, vezetésére, intézmények alkotására, egyesek felsegélésére, a munka szervezetének felállítására,

Aztán feleltünk. A remény foglalta el szívünket, hogy nemsokára Rómában leszünk.

Am ezt a nemsokára szót azonban, szíves olvasóm, jól meg kell értened. Jelent ez körülbelül annyit, hogy szerdán d. u. 3 óra 40 perczkor ültünk fel a szakadatlanul rohanó vaklói és csak péntek reggel 9 órára röpitett — Rómába.

Nappal csak megvohunk. Kedves vidékek integettek felénk, de éjjel? Bizony ez már nehéz állapot volt.

Az én felejthetetlen urambátyám — köszöntöm őt e helyen is — egy alföldi tőről metszett magyar gazda, kinek jól táplált természetén csak úgy feszült a sujtásos nemzeti ruhá, arra számított ugyan, hogy majd a szelíd holdvilág csak könyörül rajtunk, de bizony csalódott. Mikor olasz földre értünk, az is elbujt előlünk. Urambátyám váltig dugdosta fejét az ablakból, ám sötétség-nél egyebet nem láthatott. Nem is állhatta meg szó nélkül; megpederte kövér arcának büszkeségét, jól kifent bajuszát s ezen képen adott benső hangulatának kifejezést:

— Tán bizony ebben a *Talán honban még holdvilág sincs voltaképpen.*

Aztan vette szeredását, neki fog az időt ölni: evett, mert, miként mondá:

— Nem szedsz reá, talián! Tudom a szokásodat, hogy az embernek csak a szemét traktárod, a hasát pedig üresen hagyod.

Hajnalodott. A felkelő napot méltósággal teljesebben még nem láttam kibontakozni a sötétegből. Egy pár percz s felettünk Olaszhon gyönyörűen kék égboltja terült el.

Három, két, egy óra, — kiáltánk gyakran fel s mi kitért karjainkkal fogjuk üdvözölni a szentelt földet, melynek története gyermekkorunk óta zibong felénk.

Ah! már előbukkant a Tiberis is, mellettünk kanyarodik, hol előkerül, hol ismét elrejtőzik. Nagy történelmi nevezetessége van e folyónak. Rajta hozták a letiport nemzetek kincseit az elbizakodott rómaiak, azért az utas — igen helyesen jegyzi meg egy író, — telve lévén az ó kor emlékeivel, valami rendkívül akar a Tiberisen észrevenni. Pedig sajátos sárgasínű vize oly lomhán folydogál, mintha szegyenlené, hogy ma már nem az, ami régen volt.

A nap pompásan ragyogott az égen, mely valóban kékebb mint nálunk, midőn a robogó vonat már-már Rómához közeledett. A kupék ablakai megteltek emberfejekkel s midőn az örök város épületeit megpillantottuk, mikor a nap sugarai szent Peter kupoláját is megaranyozták, elfojtott lélegzettel kapkodtunk podgyászaink után s úgy éreztük, mintha új vér kezdene keringeni ereinkben. Pedig összetört bennünket az ut s olyanok voltunk, mint a kőmennyseprők, tele korommal, köszénnel és porral.

A vonat az állomásra robogott s mi

kiszállottunk Róma földjére. Kocsira ültünk s a *Minerva* című vendéglőbe hajtatunk.

Szűk, komor külsejű utcákon, magas s nem valami feltűnő házak mellett haladtunk, míg keresztül érvén a Tiberis hidján bontakozni kezdett az örök város sajátos nagyszerűsége.

Ideges sietséggel hoztuk magunkat rendbe, hogy „*utca-képesek*” lehessünk. A vendéglő kapujánál már kéregző barátok vártak reánk s a mint kitértük lábunkat, megkezdődött az ostrom, mely tartott egész folytonosan ottlétünk alatt.

Azt hallottam, hogy a taliánban megvan a *czigány és zsidó természete.*

Ugy tapasztaltam, hogy ebben van igazság!

S itt mindjárt irok valamit az utcai életről, miután ezen utcákon jutunk a szent Péter-térre, hova szívünk első sorban vágyódik.

Róma utcái nem szépek. A mi kedves fővárosunk sokban tultesz rajta. Róm leg-alább ezt a benyomást tette. A legtöbb utcát piszok és zaj jellemzi.

A zaj, no ez különös itt! Mintha a talián arra született volna, hogy folyton folyvást orditson. A járdák fele egész hosszában való-ságos piac a legtöbb utcában. Az olasz kofa vagy árus kirakja rendre portékáját, infámsan elviselt rongyok, hus, gyümölcs, szalámi, zöltség, füge, narancs megférnek

sára: óriási befolyással lehet a katolikus társadalmi munka fellendülésére, a katolikus reorganizáció nagyfentosságu munkájának felvirágoztatására.

Ezt az anyagi eszközt a magyar kath. társadalomtól kérjük. Nem nagy áldozatokat, nem erőt meghaladó adományokat: hanem kinek-kinek tehetségeihez mérten. Alapszabályaink 3. §-a értelmében ugyanis az Országos Szövetség pártfogó tagjai lehetnek: „egyes személyek, testületek, erkölcsi intézmények, akik a Szövetség fenntartására évenként legalább 200 koronát fizetnek”. Pártoló tagok pedig lehetnek: „egyesek, testületek, intézmények, akik a Szövetség fenntartására évenként legalább 10 koronát fizetnek”.

Aki teheti, lépjen be tehát mint pártfogó tag Országos Szövetségünkbe. Aki ezt nem bírja, mint pártoló tag siessen előmozdítani az Országos Szövetség nagyfentosságu céljait.

Tagul való jelentkezések, tagsági díjak s más adományok központi irodánkhoz küldendők, Budapest, IV., Molnár-utca 11. Kath. Kör.

Magyarország Katolikusai!

A modern társadalmi tevékenységnek alapját ez az elv képezi: egyesült erővel. Az erős a gyengéért, a gyenge a közös célért, mindnyájan egy hatalmas ügy szolgálatában: a magyar katolikus társadalomért, a magyar katolicizmus reorganizációjáért. E munkából vegyük ki részünket mindnyájan: papok és világiak, szegények és gazdagok egyaránt, hogy a katolicizmus ismét hatalmas, életerős legyen Mária országában.

Isten velünk!

Budapest, 1901. december 20-án.

Ifj. Zichy János gróf, elnök. Gróf Apponyi Géza, Káner Károly, Bárány Gerliczy Ferencz, Dr. Boromisza Tibor, Lovag Matyasovszky Lajos, Dr. Zlinszky János, alelnökök. Gyürky Ödön, titkár.

Hirek.

Nász a királyi családban. Rudolf trónörökös és Stefánia kir. hercegnő leányát, Erzsébet kir. hercegnőt e hó 23-án vezette

egymás mellett. A szédítő magas házak ablakiból szarítandó fehérenemük függnek le. A nép nyüzsg, kiabál, elad kínál alkuszik. Egy lépést nem tehetsz, hogy utadban fel ne tartóztassanak. Majd keresztül szakítják dohártyádat éktelen kiabálásaikkal, kínálván az ujságokat: „La Tribuna,” „La Fanfula,” „La Verta” és a többi.

Apró gyermeközök ugranak melléd a mintha azt hinnék, hogy siket vagy, orrod elé bökik a „pakli” gyufát, ordítván: un soldí (fél kr.) duae soldí (1 kr.) A bérkocsik ritka ügyességgel melléd hajtnak s a czilinderes „kocsisok” kiáltják: „una lira” s aztán mint az iskolás gyermekek kibökik ujjukat. Ez annyit jelent *fiakkeres nyelven*, hogy nincs lefoglalva: „Mehet!” A koldusok körülvesznek, mint a piaci legyek. Jaj, ha nem dobsz nekik egypár soldit! Ha pedig adsz, rögvest egy második vesz körül. Véletlenül egy különben tisztességesen öltözött asszonynak magyar krajczarost adtam. Micsoda? Megnézte, lepökte és elhajította. Hát nincs meg benne a cigányvér?

De szabaduljunk már e zürzavarból, törjünk keresztül, hiszen ugy vágyik lelkünk — legelőször a Szent-Péter-térre.

Egy szük utcából kijutván, egyszerre csak a világ legszebb terén találjuk magunkat.

Az első pillanat benyomása felejthetetlen esz előttem. Egy óriási gömbölyű tér ez, melynek határait két oldalról gyönyörűen

oltárhoz *Windisch-Graetz* Ottó herceg Bécsben a Burgnak József-kápolnájában. Az esküvőn ő felségén kívül az uralkodóház és a völegény legközelebbi rokonai voltak jelen. Az esküvő után ő felsége az ifju párt kihallgatáson fogadta. Minden magyar ember őszintén kíván boldogságot szeretett királya unokájának.

Uj főnöknő. A Vörös-Kereszt egyesület budai kórházának új főnöknője van. *Brunner* Matrona nővér ugyanis, miután a bíboros hercegprimás udvarában teljesít ápolónői szolgálatot, lemondott főnöknői állásáról. A szatmári tartományi főnöknő helyére *Kamferhammer* Delphina nővért nevezte ki.

Domahidy Ferencz ny. főispán halála. Megdöbbentő hírt hozott tegnap délelőtt a táviró Budapestről: Domahidy Ferencz ny. főispán meghalt. Még a múlt héten itt volt közöttünk. Magas életkora dacára mi sem árulta el rajta, hogy ily hamar elveszítjük. Pár nappal ezelőtt súlyos gyomorbántalom — bélesavarodás — döntötte le lábáról s Budapestre szállította magát, hogy ott veszélyes baján operációt végrehajtassék. Az operációt végrehajtották, de a műtét után egyre hanyatlott életereje, míg tegnap reggelre kínos szenvedéseitől megváltotta a halál. Domahidy Ferencz hosszú ideig volt vármegyénk és városunk főispánja. Mint városunk törvényhatóságának bizottsági tagja szorgalmasan látogatta a gyűléseket s a hol kellett, komoly, higgadt szavával vett részt a szönyegre került ügyek elintézésében. Halálának hírére a városházára s a Társaskörre kitűzték a gyászlobogót. Holttestét hazaszállítják s a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Domahidy Ferencz ny. főispán halála mély részvétet keltett a megyében, de városunkban is. Életrajzi adatait a következőleg adjuk: Domahidy Ferencz szatmármegyei Angyalos községben született 1824. okt. 14-én. Iskoláit Sárospatakon és Pozonyban végezte. 1843-ban a pozsonyi országgyűlésen jurátusnak esküdt fel, 1844. megyei aljegyző lett, 1845. ügyvédi vizsgálatot tett. A szabadságharc alatt Bem tábornokkal Erdélybe ment, jelenvolt Beszterce bevételénél, 1849. a sepsi-szentgyörgyi csatában egy üteg hősiességéért katonai vitézi renddel tüntet-

tékki. 1860-ban akrasznaközi járás szolgabírója lett, 1861—75-ig a csengeri kerület képviselője volt a parlamentben. 1873-ban kivált a határozati pártból, melynek addig tagja volt és Ghyezy Kálmánnal együtt a középpártot alkotta. 1875-ben Szatmármegye főispánjává nevezték ki, mely állásáról 1892-ben köszönt le.

Részleges tisztujtás volt Ungvár városánál. Betöltetett a régóta üresedésben levő polgármesteri szék *Blazsovsky* Miklós dr. al, ki két ellenfelével szemben nagy többséget kapott. Katonaügyi tanácsos *Felföldy* István lett, ellenőr *Podlussányi* Ottó, utmester *Szücs* János.

Adótárnoki kinevezés. A pénzügyminiszter *Jóó* Endre nagykovácsi adóhivatali ellenőrt a bácsostolyai adóhivatalhoz pénztárossá nevezte ki.

Előléptetés. Az igazságügyi miniszter *Fógel* Kálmán nagykovácsi kir. járásbírói telekkönyvvezetőt a IX. fizetési osztályba telekkönyvvezetőnek nevezte ki.

Esküvő. Szintársulatunk egyik rokonszenves tagja, *Margittay* Gyula, szombaton esküdtött örök hűséget *Gööz* Aranka kisasszonynak. — *Kondor* Sándor törekvő iparos a múlt nap tartotta esküvőjét Csaholcz községben *Tóth* Erzsikével, *Tóth* Gáspár birtokos leányával.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter *Farkas* János járásbírói díjokot az erdődi járásbíróshoz végrehajtnak, — a vall. és közokt. miniszter *Pózder* Mária tanítónőt az aranyosmegyesi állami elemi iskolához rendes tanítónőnek nevezte ki. — *Kamaráth* Ottilia okl. tanítónő a máramaros megyei rozalinafalvai áll. el. iskolához rendes tanítónőnek neveztetett ki. *Kamaráth* Ottilia a múlt isk. évben a zárdai tanítónő-képzőben végezte tanulmányait.

Gyászhir. *Kövessy* Győző kir. mérnököt súlyos csapás érte. Egymásután két fiát kísérte sírjukba. Alig pár héttel előbb halt meg az egyik, most 12 éves Viktor nevű fiát is elragadta a halál. E hó 23-án délután helyezték örök nyugalomra.

Előléptetés. A helybeli folyammérnöki hivatal tiszti karában *Katona* Sándor kir. folyammérnököt a földművelésügyi miniszter a IX. fiz. osztály 2600 koronás fokozatába léptette elő.

összekanyaruló négysoros oszlopcsarnokok alkotják. Előttém áll az építészet csodája, szent Péter temploma óriási kupolájával.

— Mily fenséges tér! — kiáltánk s csöndes bámulattal haladtunk rajta keresztül. Közepén van a nagy hatalmas obelisz, egy kőugár, mely Kr. születése előtt másfélszer esztendővel készült s a heliopoloszi (nap-templomból) került e térre. Ez a 135 láb magasságu kőtömeg 9635 mázsát nyom, 40 csigagép, 140 ló, és 800 ember erejével állították fel.

A nagy obeliszktől jobbra és balra egyenlő távolságban van két gyönyörű és nagy szökőkút, melynek magasra ugró víz-sugarai sohasem szünetelnek.

Még egy pár lépés és a Szent-Péter kapuja előtt leszünk. És belépünk a templomba!

Ha a jó Istennek méltó házat tud az emberi kéz építeni; ugy abban vagyunk most. Bámulat ragasztja le az ember ajkait, midőn magunk előtt látjuk azt a roppant oszlopos három hajót, azokat a hatalmas boltíveket, melyek alatt oly kicsinynek érzi magát az ember.

Lábujjhegyen haladtunk lassan-lassan beljebb és némán, mintha az Isten maga állana előttünk.

Csak egy-egy sóhaj, egy-egy felkiáltás hangzott s veszett el a nagy ürben. A többi közt az én urambátyám se állotta ki szó

nélkül mellettem, legalább kétszer sóhajtott fel. Először:

— Való igaz, való csoda! — És másodszor:

— Óh, Sári, ha látnád, ha látnád!!

Többet nem szólhatott, mert már odaértünk szent Péter sírjához, mindnyájan térdre omlottunk és imádkoztunk.

Itt nyugszik szent Péter!

Gyönyörű márványkorlattal van e mélyen fekvő sír kerítve, mely kerítésen nyolczvankilenc aranyos sírlámpa ég. Lépcsőn mentünk le, hol a sírűregben kinyitotta egy pap az ajtót, s előttünk volt szent Péter koporsója.

Szemeink megteltek könnyel, midőn e szerény halász-ember koporsóját megpillantottuk s az életben bizonyára sohasem fogja elfeledni senki azt a percet, melyet az ő sírjánál töltött.

E szent sirtól nem messze jobbra és oldalt van szent Péternek fehér márvány-széken ülő bronz-szobra.

E szobor iránt az olasz nép nagy tisztelettel van, de a keresztények milliói is. Régi, nagyon régi szobor az, millió ember csókolá meg lábait s a bronzláb egy kis része csakugyan elkopott.

De most zavarba vagyok. Annyi mondani valóm van még e templomban látottakról, hogy alig tudok választani.

Említsem-ea Pietát?

Ez egy márvány-szobor. Ábrázolja pe-

Uj tiszteletbeli tisztviselők. Vármegyénk főispánja *Gallase* Ödön vármegyei alszámvevőt tiszteletbeli főszámvevőnek, ifj. *Andrássy* Jenő gyakornokot tiszteletbeli alszámvevőnek nevezte ki.

Hymen. *Csizék* Ferencz helybeli kereskedő jegyet váltott *Pálinkás* Ilona kisasszonnyal Porcsalmán. — *Réti* Antal nagyszőlősi községi aljegyző eljegyezte Bátorban *Hangonyi* Margit kisasszonyt. — *Veszely* Géza dr. a jogtudományok tudora, jegyet váltott *Wal-kovszky* Miklós főreáliskolai igazgató leányával, *Olga* kisasszonnyal Munkácson. — *Weller* Lajos mező-petrii róm. kath. tanító a napokban váltott jegyet *Iriyben Liebhauser* Ilonkával, *Góznér* Antal gyámleányával.

Áthelyezés. A kassai 1. számú felmérési felügyelőségtől *Nutz* Ágoston felm. növendék a szatmári 2. számú felmérési felügyelőséghez hasonlóságban áthelyeztetett.

A pénzügyminiszter *Fehér* Endre kataszteri mérnökségét kataszteri mérnöké, — *Darabánt* Jenő felmérési növendékét mérnökségéé nevezte ki.

Kinevezés. A földmivélsügyi miniszter *Iriyi* Aurél bustyaházi erdőgyakornokot erdőszjelöltté nevezte ki.

Jegyzőválasztás. *Erdei* István helyettes jegyző a napokban tartott választás alkalmával a porcsalmi kerületben körjegyzőnek választatott meg.

A honvédség köréből. *Lovász* Aladár honvéd hadnagy városunkból a kassai honvéd gyalogezredhez helyeztetett át.

Megtámadott mandátum. A Halmiban képviselőnek választott *Fogarassy* Zsigmond megbízólevelét tudvalevőleg megtámadták a kisebbségben maradt Szentpály-pártiak. A vizsgálat megejtése végett *Kiss* Endre táblabíró van kiküldve Halmiba. Rengeteg, mintegy 2000 tanut kell kihallgatni, így a bizonyítási eljárás előreláthatólag pár hónapot fog igénybe venni. Azt beszélnek, hogy *Fogarassy* le akar mondani, így óhajtván megelőzni a kuria ítéletét azon reményben, hogy akkor az új választáson ismét jelölhető lesz. Ennek a felfogásnak aligha fog helyet adni a kuria, hiszen akkor az egész választási eljárást ki lehet játszani.

Az alispán nyilatkozik. Vártuk, hogy mint magyar emberhez illik, az alispán fel-

dig a fájdalmas Szűzet, a midőn a kereszt alatt ül és szent Fiát ölében tartja.

Sokszor és sokat bámultam Michel Angelónak eme remekművét, de nem tudtam vele eltelni.

Sajnálom, de most már csak általános-ságban irhatok a Szentpéterről.

Biztos feljegyzések alapján mondhatom a következő adatokat: Van e templomnak 44 oltára, 748 szobra. Építési kezdették 1506-ban, elkészült 1626-ban, tehát 120 esztendő alatt. Került 92 millió forintba, jelenleg is évi fenntartási költsége 60 ezer forint. Belefér 75 ezer ember. A pápa félszázados pap-ságának megünneplése alkalmával hivatalos kimutatás szerint tényleg 70 ezer ember foglalt benne helyet.

A Szent-Péter-templommal összeköttetésben áll a Vatikán palotatómege, hol a pápa lakik. Mintha tíz-tizenöt hatalmas kasszárnyát látnál egymáshoz közel építve, azért írja erről egyik utazó, hogy a Vatikánt a palották egyletének lehet nevezni. Különböző korszakban épültek e paloták, különféle kinézésük is van. Husz udvar, tízezer szoba és 200 lépcsőzete fogalmat nyújthat ez épület-labyrinthról. Irodalmi és műkincseiről itt szólni nem lehet, arra egy külön könyv kellene.

Hanem már ha a Vatikánról szölok, majd elmondom a pápai fogadtatást, bár az Rómában való létünk második napján történt.

fogja emelni tiltakozó szavát a nyilatkozik azon modor és irányzat ellen, melyet a Szatmármegyei Politikai Hírlap az ő neve és ezé gére alatt meghonosítani törekszik. A szakítás ugylátszik megtörtént, becsületére válik az alispánnak, de másként aligha tehetett, ha nem akarja, hogy az a tisztelet és rokonszeny, mely eddig a vármegye közönsége részéről övezte, ellene forduljon és sárba rántsa őt. Ime a következő levelet intézte hozzánk, melyet szószerint közlünk: *T. szerkesztő Ur!* Miután Wechsler urral, a Politikai Hírlap szerkesztőjével az utolsó szám megjelenése (január 19) óta nem találkoztam, miután neki ajánlva küldöt levelemre még választ nem kaptam, kérem tudomásul venni, hogy nevem, illetve neveink csak bizonyos, általam itt el nem mondható okból, szerepelnek a mai lap homlokán. Maradtam, Nagy-Károly, 1902. jan. 26. *Nagy László.* Az alispán elhatározása e szavakból nyilvánvaló. Ha keményebben szöllöttünk ottani szerepléséről, ennek oka főként abban keresendő, hogy a köztisztviselők eljárásai mindig szigorubb kritika alá esnek, mint más magán emberé. Így van ez a törvényben, politikában és a közéletben is. Jelen nyilatkozatát tisztelettel veszszük tudomásul.

Küldöttség a miniszternél. A ref. főgymn. építésére felajánlott államségély nem levén elegendő, a mult nap e tárgyban küldöttség járt a miniszternél, kérvén a segély felemelését. A küldöttség tagjai voltak *Kölcsey* János, mint az igazgató-tanács elnöke, *Borsos* Benő főgymn. igazgató, dr. *Korbay* Karoly ig. tanácsos és *Bakcsy* Gergely jegyző. A miniszter szívesen fogadta őket és megígérte, hogy az ügy megvizsgálása után kedvezőleg fog dönteni.

Pál napja. A kir. kath. főgymn. népszerű igazgatójának, *Ratkovszki* Pálnak népnapja volt a mult szombaton, mikor felkeresték őt tisztelői és jóbarátai. Este a kath. kaszinóban gyűltek össze a meghívottak, hol a kir. kath. főgymnasium tanári karán kívül megjelentek: *Lengyel* Géza, Endre és Márton, *Fekesházy* tszki bíró, dr. *Kölcsey* Ferencz kórházi főorvos, Nagy-Károlyból *Him* főgymn. igazgató és *Csöti* Márk tanár, szám szerint mintegy 28-an. Az első pohárköszöntőt dr. *Fechtel* János főgymn. tanár mondotta, ki után gyors egymásutánban állottak fel a szónokok: *Fásztusz*, *Fekesházy*, *Kölcsey*, *Ratkovszki* a tanári kar és vendégeit éltette. Derült hangulatot keltettek dr. *Fodor* Gyulának különböző áriákra írt humoros versei, melyekkel az összes tanári kar minden tagját megénekelte. Kellemes meglepetés volt, midőn *Jaskovics* Ferencz belépett a terembe, ki az esti gyorsvonattal érkezett meg, hogy szerelve tisztelt volt igazgatóját üdvözölje. Az est pompás hangulatban telt el.

Uj orgona Ungváron. Jeleztük már, hogy az ungvári róm. kath. templom új orgonát kap *Benkő* József esperes-plébanos nagylelkűségéből. Az orgona már elkészült, febr. 9-én fogják ünnepélyesen felszentelni, mely alkalommal a most alakult egyházi énekkar az ottani katonai zenekar közreműködésével először fog nyilvánosan föllépni. E kettős öröm alkalmából a kath. kör este a Koronaszálló disztermében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, hol úgy az énekkar, mint a katonai zenekar szintén szerepelni fog.

Igazolt vármegyei bizottsági tag választások. A vármegyei igazoló választmány az avasujfalusi választó-kerületben megválasztott *Dr. Ember* Elemér, a tiszabecsi választó-

kerületben megválasztott *Bornemissza* Áron, a zsarolyáni választó-kerületben megválasztott *Ferenczy* Béla és *Szigethi* Gyula vármegyei bizottsági tagok választását igazolta. Az elhalt *Trautmann* Márton és Dr. *Márk* Géza virilis vármegyei bizottsági tagok helyett *Hanzulovits* Kristóf és ifjabb *Csizmádia* József póttagok behívtak, *Ruzicska* H.-nek virilis bizottsági tagra nézve pedig vizsgálat rendeltetett el, hogy az illető magyar állampolgár-e avagy sem.

A vármegyei Kölcsey-Egyesület a dr. *Kovács* Dezső lemondása folytán megüresedett irodalmi szakosztályi elnöki állást egyhangulag *Csöti* Márk kegyesrendi tanárral töltötte be. Az irodalmi szakosztály új elnökének működése elé bizalommal néznek.

Az utolsó órák. Nem kis élelmességre vall, hogy a Szatmármegyei Politikai Hírlap megszüntetése mellett assistentiát tudott állítani Szatmárvármegye legelőkelőbb férfiai-ból. A poronty azonban még fel se cseperedett, máris — more patrio — rutul visszaélt a keresztiszülők előlegezett rokonszenvével és bizalmával. Dédelgetett gyermekök karmaitól megsebzetten hullanak szerteszét, de bukásukban a méltatlan sihedornek is megadják a kegyelemdőfést. Egymásután jelentik kifele, hogy nem vállalnak vele solidaritást, hogy kilépnek a bizottságból. A már eddig említettekén kívül újlag kilépett *Kovács* Béla, *Böszörményi* Sándor, *Szuhányi* Ferencz, *Gellért* Endre, *Péchy* Péter. Nemestóthi *Szabó* Antal pedig, az ősi magyar typusnak ebben a Wexler-féle világban itt felejtett alakja, egész határozottan kijelentette, hogy meg fogja rakni Wexler urat, ha még hasonló otrombaságot megpróbál. Ugy látszik ezekből, hogy a „Szatmárvármegyei Politikai Hírlap utolsó óráit éli, sőt amint, némelyek mondják, aligha lesz többet hozzá szerencsénk.

Temetés. Folyó hó 22-én délután 1/2 órakor fenyés és nagyszámu előkelőség kísérete utolsó útjára *Mazurek* Ferenczné, szül. *Vargha* Etelka urnót Felsővisón. A közönség arczara kiült mély szomorúság és bánat azt tanusítottak, hogy itt egy jó anya, szerető feleség, felejtethetlen gyermek, testvér és barátnő s egyáltalán mindenki által szeretett s tisztelt nő fiatalon érte azon legborzasztóbb véget, mely ellen nincs orvosság és mely mindnyájunknak egyenlően előbb vagy utóbb osztályrészüln jut: a halál. Mindenki már hónapokkal előbb tudta a gyászos sorsot, mely a véghetetlen jószágú Istentől ezen nőre nehezedett, azért mégis mindenki mély megilletődéssel vette azt tudomásul. Hosszu és kínos szenvedés után, Istennel teljesen kibékülve hunyt el a szeretett nő, ki az Istentől reá mért szenvedéseket angyali türelemmel, zugulódás nélkül viselte. A felsővisói uri dalegyesület megható gyászdalai kísérték utolsó útjára. Beke lengjen áldott porai felett!

A kath. kaszinó vasárnapi hangversenyén valóságos irodalmi eseményt élt át a hallgató közönség. *Rudnyánszky* Gyula, a jeles költő, ez alkalommal olvasta fel nem reg készült, de még nyomtatásban meg nem jelent költeményét, melynek czime „Két nőről és egy harmadikról.“ A poeta szembeállítja a nők két ellentétes ypusát: a tudós nőt és a világ folyásáról mit sem tudó, csak a háztartással foglalkozó és a gazdaasszonykodáshoz értőt, de ezek közül egyiket sem tartja az emberiség áldásának, eszményének, hanem egy harmadikat: a finom, fenköltlelkű, a férfi életcéljat megértő, a balsorsban vigasztaló, de a mellett a családi körben is kötelmét teljesíteni képes nőt, a kit az-

tán ihletett szavakkal magasztal. Az eszmében fennsleges, nyelvében zengzetes költeményt zajoson megtapsolta a közönség. *Orosz* Alajos gyönyörű tömör baritonhangon, szép technikával és áhitatra gerjesztő érzéssel énekelte Veiss „Ave Mária”-ját, melyet kellemesen színezett *Méder* Mihály művészi zongora és *Szenger* G. remek gordonkajátéka. A hangverseny „Tell Vilmos” cz. nyitányával kezdette és Gounod „Zamora Tribut” operájának „Nagy ábránd” részletével zárta be a katonai zenekar megkapó szépségű játéka. A zenekart *Nyári* József karmester dirigálta. A hangverseny után kellemes szórakozást talált a közönség Bunkó Vincze zenekara mellett a kath. kaszinóban.

A nőegyleti bál. Pompás mulatságra készülnek a hölgyek, mely épen azért, mert ők rendezik, legsikerültebb bálja szokott lenni a farsangnak. A készülődések már javában folynak, s kilátás van reá, hogy az idei nőegyleti bál is fényes ősei mellé fog sorakozni. A meghívó köv. szól: A Szatmári jótékony nőegylet árvaháza javára február hó 8-án, szombaton a polgári társaskör termeiben dominó táncestetélyt rendez, melyre a művelt közönséget ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. Belépti-díj: Személyenkint 2 kor., Családjegy 5 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad az egylet s azokat hirlapilag nyugtazza.

Lóverseny-egylet. A szatmári lóversenyeket eddig a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület rendezte városunkban a Lovar-egylet s az Urlovasok-szövetségének támogatásával. A versenyek ezutáni rendezésére lóverseny-egylet alakult városunkban, melynek tisztújító gyűlése a múlt napokban volt megtartva. Elnökké ber. *Kovács* Jenő homoki nagybirtokost választották. Alelnök lett *Kovácsnay* Zsigmond, titkár *Poszvek* Nándor. A választmányba 15 tagot választottak be. Egy alelnököt s 5 váiasztmányi tagot a Szatmármegyei Gazdasági Egylet fog kijelölni.

Az alispán párbaja. Az alispánt párbajba is keverte a Wexler-féle ügy. *Luby* Géza orsz. képviselő kérdőre vonta, azon támadásokért, melyeket ellene a Szatmármegyei Politikai Hirlap becsületében gázolva elkövetett. Midőn *Nagy* László alispán kijelentette, hogy a megjelent dolgok tudtán kívül láttak napvilágot, ő azokkal egyet nem ért, sőt elítéli, azt követelték *Luby* segédei, hogy lépjen ki az alispán a labbizottságból. Erre tagadó választ kaptak. Így lett a párbaj szükségessé, mely egy nagykarolyi erdőben folyt le egyszeri golyóváltásra. Az alispán nem élt a lövés jogával. Párbaj után a felek nem békültek ki.

A Szatmári Gazdasági és Iparbank vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését a Vigadó alatt levő üzlethelyiségében. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság által előterjesztett üzleti eredményt s a felmentvényt megadta. Tiszta nyeresemény 28425 kor. 12 fillér, melyből egy-egy részvény után 3 korona jut a részvényeseknek. Az eddigi elnök, *Galgóczy* Zsigmond az elnöki állásáról lemondott s helyébe a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel *Nagy* Béla lázari nagybirtokost választotta meg. A választás mindenesetre szerencsés választás volt. A „Népbank” r. t. is vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését. A kilépett igazgatósági tagokat újból megválasztották. A nyeresemény felosztására vonatkozó tervezetet a közgyűlés elfogadta. Osztalékul egy-egy részvény után 24 koronát fizet a pénztintézet.

Köszönöt. A paulai szt. Vinczéről nevezett irgalmas nővérek főnöksége a tűzoltó farsangi bál alkalmából 30-drb értékes tombola tárgyat ajándékozott a tűzoltó testület-

nek, mely ajándékozásért ez uton is hálás köszönötét fejezi ki a tűzoltó Parancsnokság.

A párbajokhoz nem szólnak, eléggé meg volt az ügy tárgyalva, ha még differentia van, végezzék el a czikkező urak. Csupán ahhoz van pár szavunk, melyben a Szatmár és V. czikkezője lapunkat érinti. Azt mondja, nem tetszett neki az a hang, melyen a H. Sz. a legutóbbi párbajügyeket tárgyalta. Tessék meghinni, nekünk sem tetszett, mikor uri emberek egyik kávéházi botrány után a másikat provokálták. Az elsőhöz elég enyhén szólottunk hozzá, de sűrű egymásutánban jött a második, aztán a harmadik semmiségért. Tessék elhinni, a hirlapírónak nem esik az kedvére, mikor a virgács helyett a bunkósbotot kell neki elővenj tekintet nélkül arra, tetszik-e az illető érdekelteknek vagy nem. De vannak olyan körülmények, mikor kénytelen vele. Látja kérem, azóta hasonló botrány nem fordult elő, ez nekünk elég. Ha önnek talán ez sem tetszenék, sajnáljuk, nem tehetünk róla.

Hol a kautió? Elég biztos forrásból vettük a hirt, de azért fentartással közöljük, hogy Wexlernek csakugyan nem volt meg a kautiója, csak akkor tette le, midőn az ügynek általunk történt nyilvánosságra hozatala után az ügyészség közbelépett. Hogy kiket érhet ebből kifolyólag kellemetlenség, azt ez alkalommal nem feszegetjük. Az ügyészség kezében van, az minden bizonynyal teljesíteni fogja a köteleességét. Különbben a lap már vasárnap nem jelent meg, úgy tudjuk, nem is fog többé.

Malomtulaj onosok gyűlése Szatmár-, Szabolcs-, Hajdu-, Bereg-, Máramaros-, Ugocea-, és Zemplénnvármegyék malomtulajdonosai kerületi molnáregyesület megalakítása céljából — gyűlést tartottak Nyiregyházán. A megalakult gyűlés letárgyalta a következő tárgy sorozatot: 1. Kerületi egyesület megalakítása. — 2. Az őrlési díjak egyöntetű szabályozása. 3. Határozat az „Országos Molnáregyesület” alakítása és az országos molnáregyesülés napjának kitűzése tárgyában. 4. Értekezlet a tervbe vett malomtulajdonosok Hitelszövetkezete ügyében. — 5. Állásfoglalás a biztosító társulatok, zsákgyárak, kőszénbányák stb. tulkapásai ellen. — 6. A malomérdékeket érintő általános határozatok.

Színházi műsor. *Szerda* január 29. Ujdonság. Itt harmadszor: „Katalin ezárnő” Operette 3 felv. Irta: Dr. Boldi Izor. Zenéjét: Fehér Jenő. *Csütörtökön* január 30. Mészáros Alajos jutalomjátékául: „Liliumfi.” Eredeti énekes vigjáték 3 felv. Irta: Szigligeti Ede. *Pénteken*, január 31. — Zónaelőadásul, félhelyárrakkal: „Görög rabszolga” Operette 3. felvonásban. Irta: Sidney Johnes. *Szombat*, febr. 1. Ujdonság. Itt először: „A képviselő ur” Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta: Guthi Soma és Rákosi Victor. — Vasárnap 1902. febr. 2-án: „Flórika szerelme”. Népszimfú ujdonság! Itt harmadszor. — Hétfőn 1902. február 3-án zónaelőadás félhelyárrakkal: „Liliumfi”. Énekes vigjáték 3 felv. — Kedden 1902. február 4-én *Vihary* Elemér 30 éves színész-jubileuma és jutalomjátéka: „Angot — a kofák leánya”. Vig operette 3 felv. Irta: Lecocque.

Tigris vagy oroszlán? A Szatmár és Vidéke lapírója arról vett értesülést, hogy Ugoceában tigris láttak Akli moesaras vidékein. Mi nem tulajdonítottunk neki nagyobb fontosságot, mert bátrabb vadászokkal könnyen megcsik, hogy ha egy farkasfiókra bukkannak, ott hagyják a csatort s ezután nehogy szégyenkezve legyenek kénytelenek

vallomást tenni, rémmeséket költenek a do-logról. De ezuttal úgy látszik, van valami igazság benne, ámbár tény, hogy ami népünkben meg van az a hajlam, hogyha egyik vagy másik réműetes dolgokat beszél a falujában, ő is tanunak áll be, sőt a társára még ráduplázni törekedik. Szóval hát láttak az akli emberek, nem tigris, hanem egy hatalmas nőstény oroszánt itt is, ott is felbukkanni, úgy, hogy most már kétségbe van esve a vidék lakossága. Mindenesetre jó lesz a nép megnyugtatósa végett egy kis hajtóvadászatot rendezni, vagy ha csakugyan volna ilyen fenevad, hogy puskaeső elé kerüljön.

Tanítók fizetésrendezése. Hosszu vajudás és ígéretés után ugylátszik az áll. tanítók még is bejutnak a rangosztályba. Az 1893. évi IV. törvénycikk a legkisebb hivatalnokot is felvette a fizetési fokozatba, csak a tanítók maradtak ki belőle. Most a pénzügyminiszter jelentette ki, hogy az áll. iskolai tanítók fizetését a többi állami tisztviselők fizetésrendezésére együtt fogja szabályozni s így a tanítók is belekerülnek a tisztviselők fizetési rangfokozatába.

Elítélve. Említést tettünk már *Ardeleán* György gör. kath. lelkész esetéről, ki a szamosdombi templomban valóságos botrányt csapva tiltakozott a hivatott magyar nyelven kezdett ének ellen. Most tárgyalta ügyét a helybeli játásbíróság előtt, mely őt hat hónapi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítelt fellebbezett.

Vadászat. A szatmári vadásztársaság, vasárnap a Sár-erdőn hajtóvadászatot tartott. Terítékre került 27 nyul, 4 róka és két fázánkakas.

Tanító választás. *Némethi* Sándor volt szatmárhegyi tanító lemondása által üreseedésbe jött ismétlő iskolai tanítói állásra a községi iskolaszék *Kelemen* Viktor tanítót választotta meg.

A kath. kaszinó által f. hó 26-án rendezett felolvasó-estetély jövedelme 61 korona 80 fillért tesz ki. Felülfizettek: Ekkel Lajos 1 k., 20 f., Papp Lajos gör. kath. lelkész 1 k., Bárdóly Ferdinánd 1 kor., Dr. Irinyi Tamás 60 f., Haller Ferencz 60 f., Haller Jenő tanár 60 f., Egey Gyula 60 fillért. Összesen 6 kor. 20 fillért.

Az országos tanítói nyugdíj alap. A közoktatásügyi miniszter az országos tanítói nyugdíj és gyámalap 1900. évi állapotáról a következő jelentést terjesztette be a képviselőházhoz: 1900. évben 7950 nyugdíjas és segélyezett részere 2,616,126 korona 11 fillér utalványoztatott, ezenkívül 6 elhalt tanítónó részére 1570 korona temetési járulék folyósított. Az árvahazakban 381 gyermek nyert elhelyezést és pedig Debreczenben 85 fiu, 72 leány, Kecskeméten 85 fiu, 76 leány, Kolozsváron 52 leány, Hódmezővásárhelyen 11 fiu és leány. A nyugdíj alap eselekvő vagyona volt: 1900. év végén tőkében 26,454,624 kor. 60 fillér, hátralekokban 2,443,339 kor. 69 fillér, készpénzben 18,436 kor. 43 fillér; ingatlanokban 750,801 kor. 36 fillér; összesen 29,667,201 kor. 98 fillér, miből levonva a 8,175,20 kor. 14 fillérnyi terhelő illetmények összegét, tiszta vagyon gyanánt 28,859,681 korona 83 fillér mutatkozik. Az 1900. év folyamán vagyon 1,027,938 korona 95 fillérrel szaporodott.

Sorshuzás. Az 1881. évben született s szatmári illetőséggel bíró, I. korosztályba tartozó hadkötelesek sorshuzása folyó évi február hó 2-án, reggel 8 órakor tartatik meg a város-haza tanácstermében.

Szerencsétlenség az erdőben. Megrendítő szerencsétlenség színhelye volt a napokban a polyánai erdő. Ugyanis olfa-vágással foglalkoznak a község lakosai s a felvágott tűzelőfákat kocsin szállítják ki az erdőből. Egyik közelebbi nap reggelén kezdtek meg a fuvarozást. Déllel tizenegy óra tájban indult el két megrakott kocsis, mivel azonban az erdőből levezető út nagyon lejtős és rossz karban is van, minden kocsit két ember kísért, nehogy a kocsis felforduljon. Elő ment Thoma Milon kocsija s vele ment Rancsu Vaszil és Szimescu Szofran. Egy keskeny hegyoldalban kellett a kocsinak elmenni, ahol a kísérek a lejtős oldalon támasztották a kocsit, nehogy felforduljon. A megrakott kocsis azonban, mivel a kocsis nagyon a hegyoldalba hajtott, felfordult és maga alá temette a két munkás embert, akik a kocsit támasztották. A kocsis a felfordulás alkalmával szintén lebukott s a lovak közé esett. Nemsokára odaért a másik megrakott kocsis is s mikor meglátták a felfordult kocsit, segítségükre siettek, de mikor a kocsit felemelték, Rancsut és Szimescut összezuzott mellél halva találták meg a kocsis alatt. A szerencsétlenség következtében három családos ember vesztette életét; mind a három nagy családot hagyott maga után.

Az ujonczozás. A honvédelmi miniszter által jóváhagyott ujonczozási, és működési tervezet szerint a folyó évi ujonczozás következőleg fog megtartatni, u. m.: az első mozgó bizottság márczius 1., 2., 3. napján az erdői járás, márczius 6, 7, és 8. napján a nagysomkúti járás, márczius 10., 11., 12. és 13. napján a mátészalkai járás, márczius 15., 17., 18. és 19. napján a színérváraljai járás, márczius 21., 22. és 24. napján a nagybányai járás, márczius 26-án a Felső-Bánya városi, április 2. és 4. napján a Nagy-Bánya városi, ápr. 4. és 5. napján a Nagy-Károly városi, ápr. 7., 8., 9. és 10. napján a nagykárolyi járás, ápr. 24., 25. és 26. napján a fehérgyarmati járás és ápr. hó 28., 29. és 30. napján a csengeri járás; a második mozgó bizottság pedig ápr. hó 4., 5., 7. és 8. napján a szatmári járás ujonczozást fogja foglaltatni. Polgári elnökök lesznek, és pedig a Nagykároly városi és nagykárolyi sorozó járásokban Nagy László alispán, a Nagy-Bánya és Felső-Bánya városi, nagybányai sorozó járásokban *Nosvay Aladár* vm. főjegyző, az erdői, mátészalkai és színérváraljai sorozó járásokban *Nagy Sándor* tb. vm. főjegyző, a csengeri sorozójárársban *Ináncsi Papp Kálmán* tb. vm. főjegyző, a nagysomkúti sorozó járásban gr. *Teleki János*, a fehérgyarmati sorozó járásban idősb *Szegedi Antal* és a szatmári sorozó járásban *Böszörményi Sándor* vármegyei bizottsági tagok. Az előállítandó hadkötelesek száma az erdői járásban 613, a nagysomkútiiban 539, a mátészalkaiban 620, a színérváraljaiban 698, a nagybányaiban 557, a nagykárolyiban 686, a csengeriben 445, a fehérgyarmatiban 535, a szatmáriiban 702, a Nagy-Bánya városiban 154, a Felső-Bánya városiban 103 és a Nagy-Károly városiban 234, s így az előállítandó vármegyei összes hadkötelesek száma 5886.

Életfogytiglan. Megirtuk annak idején hogy *Nagy János* Amerikába vándorolt ungmegyei ember, leszurta társát, *Kovács Józsefet*, ki szintén Ungmegyébe való, s együtt utaztak el jobb hazát keresni. Az amerikai bíróság a napokban hirdette ki *Nagy János* felett az ítéletet, mely életfogytig tartó fegyházra

szól. A gyilkost Columbusba szállították az Ohio állami fegyházba.

Postamesterok sorsjátéka! Minden nap látjuk a megfeszítő munkát, melyet a posta, ezen legfontosabb közlekedési eszköz, munkásai végeznek. Mindenki igénybe veszi azok szolgáltatását s így, midőn ők fordulnak hozzánk, támogassuk őket, ne vonjuk meg csekély hozzájárulással érdekeik előmozdítását. Vegyünk sorsjegyeikből, mert hisz darabja csak egy korona; főnyeremény pedig 10000 korona érték, mely gyönyörű ékszer a Sopronyi-féle nagytözsde Kerepesi-ut 1 sz. kirakatában látható, hol naponként ezer s ezer néző szem akad meg a fénylő gyémántokon. Sorsjegyek mindenütt kaphatók, valamint a budapesti sorsjegy kezelősnél. VIII. József-körut 38. szám.

Tanítói okmányok hitelesítése. A vallás-és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a tanítói okmányokat a tanfelügyelő is hitelesítheti. Eeddig a hitelesítésért darabonként 1—1 koronát kellett fizetni, ezentúl a hitelesítés teljesen ingyenes lesz.

A népkönyha részére újabb a köv. adományok gyűlte be: Reiter Jakabné, Rosenfeld Hermanné urnők ívén begyűlt 68.-k. Emerich Tivadarné, Scheiber Ferenczné 6.-6. k. Kellner Mórné, Stein Bertalané, Dr. Bródy Kálmáné, Ifj. Dr. Farkas Antalné, Rosenfeld Miksáné 4.4.-k. Dr. Lengyel Géza 3.-k. Antal Danielné, Dr. Wallonné, Dr. Antal Sándorné, Ládaj József, Bárány Samuné, N. N. Grósz Adolfné, Saudek Béláné, Dr. Vajainé, Wallon Lajosné, Markovits Benőné, Scherling Antalné, Kishalmi Lajosné 2-2.-k.-t. Moldován, N. N. Kinál, Dr. Hermann Lipótné, N. N. Dr. Fodor Gyuláné, id. Herman Istvánné, 1-1.-k.-t. Többen 3 k. Dr. Netter Kálmáné, Dr. Somogyi Mátyásné urnők ívén begyűlt 61 korona. Somogyi Mátyásné, Dr. Múhi, Irgalmas-rend, Köszeghy Kálmán, Zöldesi János, Babics Endréné, Lakatos Istvánné, Dr. Korbyné, Kőlcsey Jánosné 2-2.-k.-t. Róth Sándorné, Szücs Róza, Berki Emma, Ambrózy Gáspárné, Uray Károlyné, Lükő Sándorné, Kincses Sándor, Debreczeni Károly, Eislerné, Iró Ferenczné, Hummel Gyuláné, Kálmán Mór, Komáromi, Zeisler Ödönné Chistyáryné, Glatz Ede, N. N., Kenyeres, özv. Fésűsné, Kerékgyártó Istvánné, N. N. Papp Endréné, Rezsűsek Antalné, 1-1.-k.-t. Többen 17 k. 91 fillért és 8 liter paszujt.

Postások, kereskedők, vállalatok és ügyvédek figyelme. A Magyar Közlekedés kilencedik évfolyamban Budapestben (Erzsébet-körut 42 sz.) megjelenő posta-és távirtda szaklap szerkesztését f. hó 20-án a posta-és távirtda intézet kiváló szakférfiaiból alakított szerkesztő-bizottság vette át. Munkatársainak száma már most is jelentékeny, több mint 60. A lap a kereskedelmet és ügyvédeket is érdeklő posta-és távirtda felvilágosító közleményeket is fog közölni s így mindenkire nélkülözhetetlen. Előfizetési ára negyedévenként három korona,

Munkások figyelme. A külügyminiszter arról értesítette a törvényhatóságokat, hogy Németországban a gazdaság és kereskedelem terén már hosszab idő óta mutatkozó pangás miatt különösen Münchenben egyre rosszabbodnak a kereseti viszonyok. Jelenleg már több mint tizezer munkáskéz van kereset nélkül, kiket az építészter terén az utóbbi években előállott fellendülés vonzott volt oda. A munkanélküliek közt nagyon sok magyar honos is van, azért a miniszter arra inti a népet, hogy tartózkodjanak a Bajorországba, különösen a Münchenbe való utazástól.

Rendület a marhalevelekről. A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóságoz, melyben tévesnek jelenti ki a hatóságoknak azon tapasztalt felfogását, hogy az elveszett marhalevél helyett nem állítható ki addig másolat, míg az elveszett marhalevélre vonatkozó körvény a Rendőri Közlönyben meg nem jelent. A másolat kiállítható a körvény megjelenése előtt is,

ha a marhalevél tulajdonos az elveszés tényét, vagy annak valószínűségét bebizonyította, de csak az elveszés bejelentésétől számított bizonyos határidő eltelté után, mely egy hónapnál rövidebb nem lehet.

Színház.

Szerdán a kedves zenejü „Görög rabszolga” került színre. Ritkán van alkalmunk oly precíz előadást látnunk, mint a mait. Rethy Lina úrnő (Aspasia) kedvesen és a mellett oly választékosan énekelt, hogy méltán rabszolgált a sokszoros tapsra, melylyel a közönség elhalmozta. Miklóssy (Heliodorus) ma nagyobb műziséssel játszott, mint maskor; Csáky (Diomed) kedves csalódásunkra oly erőteljesen és a mellett oly szívhez szólóan énekelt, hogy a közönség egyik-másik énekét megismételtette. Ratonyi Stefike (Irisz) inkább ügyes tánczával aratott sikert, mint hangjával. A többi is sikeresen megallta a helyét; valamint külön dicséretet érdemelnek a tánczosok is precíz tánczolásukért. A rendezés Szilágyi kezére vall; igen ügyes volt, valamint az összjáték is. A hiba csak a közönség részén van, mert feltűnően kevés volt az; a színház valósággal kongott az ürességtől.

Csütörtökön a közönség kegyeltjének, Raskó Erna ifju művésznőnek jutalomjátékára Ohnet György „Vasgyáros”-át adták. Tisztelői babérokoszorút és virágokat nyujtottak át a jutalmazandónak, ki Clairet személyesítette. Alakításában finom izlés, játékában könnyedség, baj és a szenvedélyes jeleneteknél nagy drámai erő nyilvánult. Szilágyi — mint mindig — ma is kiváló volt. A többi szereplők is dicséretes buzgalommal működtek közre az est sikeréhez.

Pénteken. A „Kuruczfurfang”-ot játszták ismét gyer közönség előtt.

Szombaton a nálunk oly ritka telt házban gyönyörködhettek ismét a szereplők. Dr. Moldován Gergely egyetemi tanárnak „Flórika szerelme” című népszínműve került ez alkalommal színre. Ez a munka határozott nyereség népszínmű irodalmunkra. Alakjai, azoknak saját észjárása, érzelemvilága az ujság ingereivel hatnak; a közmondásokban nyilvánuló életbölcse ség, a hasonlatoknak eredetisége és találó volta, az izléssel lejtett tánczok, a jól megválasztott román dalok fájó bűja, poezise gyönyörködtetik, elbájolják a közönséget. Mesezővése érdekes, cselekvénye lélektani alapon épül és biztos kézzel vezeti az író alakjait — még abban a tiszta légkörű naiv világban is elkerülhetetlen bonyodalmakon keresztül — felkorbácsolt szenvedélyeket elsímító békés megoldáshoz. Mindössze talán azt irhatnók a darab rovására, hogy a dalok nincsenek mindig a cselekménnyel szerves összefüggésben, itt-ott talán meg is akasztják azt fejlődésben, de ez népszínműveink közös baja. Színészeink ez új darabban ugyszólván önmagukat mutták fölül. *Győre* juhászával, *Lévay Berta Flórikájával*, *Margittay Onuczával*, *Barna Jolán Máriaival*, *Vihary* papjával maga a szerző is — azt hisszük meg volt volna elégedve, annyi ambícióval és sikerrel tudták a szerző által contemplált tipikus, nemzeti vonások keretébe az egyént, az élethű személyt beolvasztani. A többi szereplők is derekasan megállották helyüket. Nagyon sajnáljuk, hogy a szerző, miként a színigazgatóhoz címzett levelében kifejezte, nagy elfoglaltsága miatt nem jött el a premierre. Közönségünk bizonyára a legmelegebb rokonszenvvel fogadta volna.

Vasárnap Dobsa L. régi népszerű színműve „V. László király és Hunyady László halála” került színre, fel ház előtt közepes sikerrel.

Hétfőn zónaelőadás: „A pálinka” került itt másodsor színre szép közönség és jó sikerrel, melyben az oroszánréz Margittayt illeti, valamint partnerét Raskó Ernát is.

Szerkesztői üzenetek.

A podheringi sir, a városi és falusi élet jönni fognak, amint sor kerül rájuk. Szeretnénk elfeledni nem közölhetők. — *Dr. J. J.* Egy kissé tévedésben méltóztatik lenni. Az expeditiót mindenütt a kiadóhivatal és nem a szerkesztőség szokta végezni. Ott pedig nincs pap egy darabka se. Ha tehát valami tévedés fordul elő, egy levelező-lappal is meg lehet korrigálni. Egyébiránt pedig az sem egészen irható alá, hogy mert valaki egyházmegyei pap, minden ilyen dolgot köteles tudni. Például a doktor ur épen ezen a levelén ugyanazt a nyomdahibát követte el a szerkesztővel szemben, de akinek azért eszébe sem jut, hogy apprehensiósn legyen.

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét kitünő

*** * * SZATMÁRHEGYI BORAIMRA * * ***

melyet **Mertz** termés név alatt hozok forgalomba.

Friss töltésű ásványvizek u. m.

BIKSZÁDIVIZ, mely felülmúlhatatlan minden más ásványviznél

— **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ,** — a legjelesebb konyhasós égvényesvíz, mely az első helyet foglalja el

BUDAi KESERÜVIZ, orvosok által ajánlva

Mertz István

fűszer, festék, bor és csemegekereskedése

Szatmár, Deák-tér 18.

Ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe jó hírnévnek örvendő

fűszer- és csemegekereskedésemet,

tisztán kezelt kitünő minőségű boraim,

melyeknek valóságáért és tisztaságáért kezesseget vállalok.

Pontos és szolid kiszolgálás!

SZŐLLŐ

szép **bakator** és **spanyol szőlő**.

A legolcsóbb napi árakban

Különlegesség: **Elefantos szövőpamut.**

Kitünő minőségű

SAJTKÜLÖNLEGESSÉGEKBŐL

nagy raktár.

DÉLI GYÜMÖLCSÖK.

PÁSKUJ IMRE

Saját készítésű **fehértéműek** az ezredéves országos kiállításon, **jeles munka, verseny-képesség és új iparág fejlesztéseért** milleniumi **éremmel** lettek **kitüntetve!**

HAZAI IPARCSARNOKÁBAN

— SZATMÁRON —

a farsang idényre

— BÁLI KELMÉK —

dus választékban vannak,

— **Menyasszonyi kelengyék a legszebb kivitelben,** —
jutányos **szabott árak** mellett **készen**
kaphatók vagy **készíthetők.**

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb **42 bor- és csemegefajokban** fajtisztán, teljes jótállással.

É l ő k e r i t é s.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sörényű növény. Ez az egye dűli, melyből oly örökös kertés nevelhető pár év alatt, rendkívül csokély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezor esemete elég 200 méterre. Ára 6 frt

Dióesemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdagságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt

Szines fénynyomatu **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül **Az árjegyzéken** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt Igy még azoknak is igen érdekében áll, **kik rendelni semmi nem akarnak,** mert benne számos oly közlemények foglaltnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek Cím

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Szatmár-erdődi h. é. vasut.

Fa-eladás.

2 éves vágásu

I-ső rendű

hasáb- és dorong-cserfa

házhoz szállítva köbméterenkint.

Hasáb-cserfa 5 kor. fill 20

Dorong „ 4 „ 50 „

Legkevesebb 2 köbméter szállítható.

Megrendelhető a **Szatmár-erdődi h. é. vasut üzletkezelőségénél, Rákóczy-uteza 46 sz. a. és Józsika József megbizottnál Kölcsey u. 23.**

Az ezredéves magyar állam és népe

Szerkesztette: **Dr. Jekelfalussy Józse**

Ezer év dicsőségének fénye ragyog e munkában mely a magyar politikus és tudós világ legelőkelőinek, mint: **Beöthy Zsolt, Acsádi Ignác, Király Pál, Simonyi Zsigmond, Káldy Gyula, Plosz Sándor, Berzeviczy Albert** stb. tollából eredő pompás ezikk k felhasználásával és a minister megbízásából szerkesztett.

A munka 625 oldalra terjed.

Ára **1 frt 50 kr. helyett 50 kr.**

Megrendelhető a „**Heti Szemle**” kiadóhiv.

SZÉKELY SÁMUEL.
Politikai és
közgazdasági könyv.

A világ összes érdekességeit tárgyaló 660 oldalas mű.

Ára 4 frt helyett — 80 kr.

Ugyanez diszkötésben

5 frt helyett 1 frt 40 kr.

Megrendelhető a „Heti Szemle” kiadóhiv.

A Dr. G. Schmidt főtörzs és tisztiorvos-féle

fülolaj

gyógyít időszakos süketiséget, fül-fájást, fülzugást és nagyothallást még idült esetekben is. Egyedül kapható üvegje 2 frt

a Városi gyógyszerárban
Városháztér Budapest.

Eladó szőlő.

Egy szép szőlő a Nagylippán, részben beültetve, szép lakóházzal

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítás nyerhető e lap kiadóhivatalában.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1901. november 1-től.

Szatmárról indul:

	Gyors vonat		Személy vonatok			
Debreczen	6 ⁴²	1 ⁵⁵	3 ⁴⁵	9 ¹⁸	2 ⁴⁷	7 ³⁹
Királyháza		2 ²²	6 ²³	12 ⁴⁶	7 ¹⁸	
N.-Bánya			6 ²³	7 ³⁰	Minden szerdán	
F.-Gyarmat			10 ¹⁵	7 ²³	V.	2 ²⁷
Szatmár-hegy piacz	köznap		Szamos hídől 3 ²⁰	6 ²⁵	12 ²⁰	4 ²⁰
Erdőd	"		naponta pénteken			4 ²⁰

Szatmárra érkezik:

Debreczen	8 ⁵⁰	2 ²⁰	6 ¹¹	8 ²⁷	7 ⁰⁸	12 ⁰⁸
Királyháza		1 ⁵⁴	9 ¹⁰	6 ⁵²	10 ¹⁴	
N.-Bánya			8 ⁴²	6 ³⁸		
F.-Gyarmat			8 ²⁰	6 ¹⁵	V. v.	6 ⁰⁶
Szatmár-hegy piacz	köznap		8 ¹⁰	csak 12 ¹⁰	3 ⁴⁰	9 ⁴⁰
Erdőd			8 ¹⁰	pénteken.		9 ⁴⁰

Szatmáren, nyomtatott a „Pázmány-sajtó” könyvnyomdában.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologna, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapucniak, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és díszes kivitelben Szövetek méter számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után olcsón szállítatnak.

○○○○ Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve. ○○○○

„PÁZMÁN-SAJTÓ” KÖNYVNYOMDA SZATMÁR.

KÖNYV- ÉS HIRLAPKIADÓ

Névjegyek

VÁLLALAT

Gyászjelentések

Könyvek, művek

Számlák,

Rész-

vényjegyek,

Meghívók, tánczrendek

Falragaszok, és nyomtatványok,

stb. a legjutányosabb árban csinosan készíttetnek.

Egyházi, Iskolai, katonai és közjegyzői nyomtatványokból NAGY RAKTÁR.

Levél- és írópapírok nagy választékban.